

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 38218/04

Talat VURAL / Türkiye

Başkan,

Robert Spano,

Yargıçlar,

Ledi Bianku,

Işıl Karakaş,

Nebojša Vučinić,

Paul Lemmens,

Valeriu Grițco,

Jon Fridrik Kjølbro

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Stanley Naismith'in katılımıyla 12 Eylül 2017 tarihinde Daire olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 9 Eylül 2004 tarihli yukarıda belirtilen başvuruyu, davalı Hükümet tarafından sunulan görüşleri ve başvuranın cevaben sunduğu görüşleri göz önünde bulundurarak gerçekleştirdiği kapalı oturumdaki müzakereler sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAYLAR

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2017. Bu gayri resmi çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

1. Başvuran Talat Vural, Türk vatandaşı olup 1972 doğumludur ve Samsun'da ikamet etmektedir. Başvuran, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde, Samsun Barosuna bağlı Avukat H. Çakıroğlu tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın koşulları

2. Başvuran, (Samsun şehrinin Çarşamba ilçesinde) Demirli köyünde deniz kenarında bulunan 601 nolu parselin müşterek malikidir.

3. Başvuran, 8 Şubat 2002 tarihinde, taşınmazının idare tarafından kabul edilen yeni kıyı şeridinin içinde yer aldığını tespit ederek, Bayındırlık Bakanlığı hakkında Samsun İdare Mahkemesi ("İdare Mahkemesi") önünde, bu şeridin iptaline yönelik bir dava açmıştır.

4. 22 Kasım 2002 tarihli kararla, İdare Mahkemesi, resen atanan kamu görevlisi bilirkişilerin raporuna dayanarak, başvuranın davasını reddetmiştir. Danıştay, temyiz edilen kararı 14 Haziran 2004 tarihinde onamıştır. Danıştay Cumhuriyet Başsavcısı ve raportör hâkimi görüşlerini bu yönde dile getirmişlerdir. Bu görüşler, başvurana tebliğ edilmemiştir.

5. Hazine, bu süre zarfında, 18 Şubat 2002 tarihinde, 601 nolu parselin bir kısmının tapusunun kendisi yararına iptal edilmesi talebiyle, Çarşamba Asliye Hukuk Mahkemesinde ("Asliye Hukuk Mahkemesi") dava açmıştır.

6. 16 Eylül 2005 tarihli kararla, Asliye Hukuk Mahkemesi, bilirkişi raporları uyarınca parselin bu kısmına ilişkin başvuranın tapusunu iptal etmiş ve tapunun Hazine adına tapu siciline tescil edilmesine karar vermiştir.

7. 17 Eylül 2008 tarihli kararla, Yargıtay, söz konusu kararı onamıştır.

B. İlgili iç hukuk

8. Yargıtayın içtihadi gelişimi hakkında daha ayrıntılı bilgiler için *Altunay/Türkiye* ((kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 42936/07, §§ 20-28, 17 Nisan 2012) ve *Dinç ve diğerleri/Türkiye* (No. 34098/05, §§ 12-13, 13 Kasım 2014) kararlarına bakınız.

9. Danıştayın işleyişiyle ilgili olarak, Mahkeme, *Kılıç ve diğerleri/Türkiye* ((kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 33162/10, §§ 10-13, 3 Aralık 2013) kararına atıfta bulunmaktadır.

ŞİKÂYETLER

10. Başvuran, Sözleşme'nin herhangi bir hükmünü ileri sürmeksizin, mahkemelerin kararının dayandırıldığı bilirkişi raporunun, kamu görevlisi olarak çalışan bilirkişiler tarafından hazırlanması nedeniyle tarafsız olmadığını ileri sürmektedir.

Başvuran, Sözleşme'nin 6. maddesine dayanarak, Danıştay Cumhuriyet Başsavcısının ve raportör hâkiminin görüşlerinin önceden tebliğ edilmemesinden şikâyet etmektedir.

Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesine atıfta bulunarak, mülkiyetini kaybetmesi nedeniyle tazminat ödenmemesinden şikâyetçi olmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiği iddiası hakkında

11. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesinin gerektiği üzere, tazminat ödenmeksizin Hazine yararına tapusundan yoksun bırakılmasından şikâyet etmektedir. Başvuran aynı zamanda, davada görevlendirilen bilirkişilerin bağımsız olmamasından yakınmaktadır.

12. Mahkeme, bu şikâyetleri Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi açısından inceleyecektir. Söz konusu maddenin somut olaya ilişkin kısmı aşağıdaki gibidir:

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslar arası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. (...)"

13. Hükümet, bu iddiayı kabul etmemektedir.

14. Mahkeme, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, ancak iç hukuk yollarının tüketilmesinin ardından kendisine başvurulabileceğini hatırlatmaktadır. Bu bağlamda, Mahkeme, her başvuranın yerel mahkemelere, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası ile Sözleşmeci devletlere ilke gereği tanınması amaçlanan, kendileri aleyhinde iddia edilen ihlalleri önleme veya telafi etme fırsatını vermiş olması gerektiğini vurgulamaktadır (*Vučković ve diğerleri/Sırbistan* [BD], No. 17153/11, § 72, 25 Mart 2014).

15. Mahkeme, kendisine yapılan başvurulara yönelik inceleme çerçevesinde, kural olarak, başvurunun kendisine sunulduğu tarihte iç hukuk yollarının tüketilip tüketilmediğini incelemektedir. Bununla birlikte, Mahkemenin birçok defa belirttiği üzere, bu kural istisnalar olmadan işlememektedir ve bu istisnalar, her davanın kendine özgü koşullarıyla haklı gösterilebilmektedir (*İçyer/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 18888/02, AİHM 2006-I, ve *Demopoulos ve diğerleri/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar) [BD], No. 46113/99 ve diğer 7 başvuru, AİHM 2010).

Somut olayda, önünde derdest olan benzer başvuruların sayısının Mahkemenin iş yükünü aşırı arttırabilmesi ve böylelikle, Sözleşme ile düzenlenen koruma sisteminin işleyişinin bozulmasına yol açabilmesi hususları gibi bazı unsurların varlığı dikkate alındığında, genel ilkeden sapmak gerekmektedir (*Altunay/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 42936/07, § 35, 17 Nisan 2012). Mahkeme, bunu yaparak, imza sahibi

devletlere, kendi iç hukuk ve idari sistemleri bünyesinde zararlı sonuçları ortadan kaldırma imkânları sunarak insan hakları ihlallerini giderme olanağı vererek, ikincillik ilkesiyle düzenlenen temel görevini yerine getirmektedir.

16. Mahkeme, *Altunay* (yukarıda anılan kabul edilebilirlik hakkında karar, §§ 33-38), ve *Dinç ve diğerleri/Türkiye* (No. 34098/05, § 18, 13 Kasım 2014) kararları çerçevesinde, Yargıtayın, taşınmazın orman alanının ya da kıyı şeridinin içinde yer alması nedeniyle tapunun iptal edilmesi durumunda, özel bir kişinin Medeni Kanun'un 1007. maddesine dayanarak adli bir mahkemeden tazminat ödenmesini talep etme hakkına sahip olduğu sonucuna vardığını tespit edebilmiştir (yukarıda anılan *Altunay* kararı, § 26).

17. Mahkeme, mevcut davadakine benzer olaylara ilişkin *Mustafa Koçer/Türkiye* ((kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 47722/08, § 18) davasında aynı gün kabul edilen bir kararda, başvurana tazminatların ödenmesine karar vermek için bu hükmün etkili bir şekilde uygulandığını tespit etmiştir.

18. Somut olayda, Mahkeme, başvurana bu iç hukuk yolunu tüketme yükümlülüğünden muaf tutacak nitelikte herhangi bir istisnai koşulun bulunmadığını saptamakta ve başvuranın halen yasal süre içinde tazminat davası açma imkânına sahip olduğunu tespit etmektedir.

19. Sonuç olarak, bu şikâyet, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddedilmelidir.

B. İddia edilen diğer ihlaller hakkında

20. Başvuran, Danıştay Cumhuriyet Başsavcısının ve raportör hâkiminin görüşlerinin önceden tebliğ edilmemesinden şikâyet etmektedir. Başvuran, bu bağlamda, Sözleşme'nin 6. maddesini ileri sürmektedir. Söz konusu maddenin somut olaya ilişkin kısmı aşağıdaki gibidir:

"Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar (...) konusunda karar verecek olan (...) bir mahkeme tarafından hakkaniyete uygun olarak (...) görülmesini isteme hakkına sahiptir."

21. Hükümet, başvuranın iddiasına karşı çıkmaktadır.

22. Mahkeme, daha önce bu türden bir şikâyeti incelemiş ve başvuran tarafın bu durumda, Danıştay Cumhuriyet Başsavcısının ve raportör hâkiminin görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle, ihtilaf konusu yargılamaya yeterli bir şekilde katılma hakkını kullanırken "önemli bir zarara" maruz kalmadığı kanaatine vararak, şikâyetin kabul edilemez olduğuna karar vermiştir (*Kılıç ve diğerleri/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 33162/10, §§ 19-34, 3 Aralık 2013, ve *Karakuş/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 52438/08, § 52, 7 Mart 2017). Somut olayda, Mahkeme, kendisini farklı bir sonuca götürebilecek herhangi bir argüman ya da olgunun bulunmaması nedeniyle, bu şikâyetin Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının b) bendi ve 4. fıkrası uyarınca kabul edilemez olduğuna karar vermektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oybirliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 5 Ekim 2017 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdürü

Robert Spano
Başkan